

visitor (who soon leaves): आगतान् । तत्रेवागत्य स्थितान् । अभ्यागतान् आगतागतानपि गमिष्यतः; for a similar distinction is made between अतिथि and अभ्यागत e. g. in this verse of the *Bhāg.-Pur.*: यस्त्विह वा अतिथीनभ्यागतान्वा गृहपतिरसन्नदुपगतमन्युर्दिधुरिव पापेन चक्षुषा निरीक्षते तस्य &c.; *Hemach.*, however, treats अतिथि and अभ्यागत as convertible terms, the distinction being probably dropped in common language. ² (In *Law.*) Come down by inheritance (as property); e. g. *Yājñav.*: क्रमादभ्यागतं द्रव्यं हृतमभ्युदरेत्तु यः । दायादेभ्यो न तद्दद्याद्विद्यया लब्धमेव च; or *Nārada*: क्रमादभ्यागतं प्राप्तं पुत्रैर्यज्ञैर्मुञ्चतम् । दद्युः पैतामहं पीचास्त्रतुर्थान्निवर्तते. E. गम् with आ and अभि, kṛit aff. क्त.

अभ्यागम Tatpur. m. (-मः) ¹ Arrival (with friendly intent), visit (*Hemach.*, *Viśvapr.*, *Bhūrip.*, *Med.*, *Śabdar.* = अभ्युद्गम). ² Neighbourhood (*Hem.* &c. = अन्तिक; or निकट). ³ Hostile encounter, war, battle (*Amarak.*, *Hem.*, *Bhūrip.*, *Śabdar.*, *Viśvapr.* = युद्ध, समर, आजि &c.). ⁴ Enmity, hostility (*Hem.* = रोध; *Med.*, *Viśvapr.*, *Bhūrip.*, *Tri.* = विरोध; *Śabdar.* = वैर). ⁵ Striking, hurting (*Med.* = अभिघात; *Hem.*, *Viśvapr.*, *Śabdar.* = घात). ⁶ Result, fruition, enjoyment; e. g. *Nyāya Sūtra*: यथोक्तहेतुत्वात्पारतन्त्र्यात्स्वकृताभ्यागमाच्च न मनसः '(desire &c.) are not qualities of *Manas*, because they are caused by what has been explained before, because they depend on other (existences), and because enjoyment arises only from one's own doings' (*Viśvan.*: अभ्यागमो भोगः । स मनसो यत्नादिसत्त्वे न स्यात् &c.). [*Rādhāk.* quotes s. v. a meaning अभ्युत्थान 'rising from a seat at the arrival of a guest' as founded on the *Viśvapr.*, but none of the *Mss.* of this *Kosha* at my disposal give this explanation; they read: अभ्यागमो ऽन्तिके घाते विरोधाभ्युद्गमाजिषु.] E. गम् with आ and अभि, kṛit aff. अप्.

अभ्यागमन Tatpur. n. (-नम्) Arrival, visit; e. g. *Rāmāy.*: भविष्यति ततो वृष्टिस्तस्य राश्रे महीपतेः । तस्याभ्यागमनादेव मुनिपुत्रस्य धीमतः; or *Kirātārj.*: हेतुं तदभ्यागमने परीप्सुः सुखोपविष्टं मुनिमावभाषे; comp. also अभिष्टि I. 1. 2. E. गम् with आ and अभि, kṛit aff. लृट्.

अभ्यागारिक m. (-कः) One who takes care of his family, a householder, a pater-familias (*Amarak.*, *Hemach.* = कुटुम्बस्थापृत; *Rāyam.*, *Padārthak.* = कुटुम्बः पुत्रदारादिः । तेषां पोषणे संसक्तः; similarly, *Bharatam.*, *Nilak* &c.; *Rāmān.* = कुटुम्बिन्). E. अभि-आगार (*Avyayibh.* 'concerning the house'), taddh. aff. टन्. Another etym. proposed by *Rāyam.* and optionally by *Bhānud.* अभि (= अधिक) and आगारिक is less plausible. A various reading आरागारिक is objectionable; comp. *Pān.* IV. 4. 70. —

अभ्याघात Tatpur. m. (-तः) Assault, inroad; e. g. *Manu*: अभ्याघातेषु (scil. चौराणां) मथ्यस्वाञ्छिष्याच्चौरानिव द्रुतम्. E. हन् with आ and अभि, kṛit aff. घञ्.

अभ्याघातिन् Tatpur. m. f. n. (-ती-तिनी-ति) In the habit of assaulting, quarrelsome, pugnacious; e. g. *Bhāttik.*: कुर्वन्ति परिसारिण्यो विद्युतः परिदेविनम् (scil. माम्) । अभ्याघातिभिरामिआश्वातकैः परिराटिभिः (*Jayam.* *Bhar.*: अभ्या° = अभिहननशीलः); *Hem.* *Dhātup.* s. v. हन् = अभ्याहननशील. E. हन् with आ and अभि, kṛit aff. घिनुञ्.

अभ्याचार Tatpur. m. (-रः) Hostile approach, assault (ved.); e. g. *Atharv.*: अवारयन्त वरणेन देवा अभ्याचारमसुराणां श्वःश्वः (comp. अववचार). E. चर् with आ and अभि, kṛit aff. घञ्.

अभ्याज्ञाय Tatpur. m. (-यः) (ved.) Order, injunction; *Śatapath.*: तस्मिन्दक्षिणां ददाति तूपरौ मिथुनौ दद्यादित्यभ्याज्ञायेनैव मन्य इति ह स्माह माहित्यिः. (The comm. on this passage IX. 5. 1. 57. is skipped in the E. I. H. *Mss.*) E. ज्ञा with आ and अभि, kṛit aff. ण् (cf. *Pān.* III. 1. 141).

अभ्यातान Tatpur. m. (-नः) The name of several *Darvihomas* performed under the recital of the mantras, *Taittir. Sanh.* III. 4. 5. &c.; e. g. *Mūdh. Jaiminiyany.*: अनारभ्य श्रूयते । येन कर्मणेतैत्तच्च जयाञ्जुजयाद्राष्ट्रभृतो जुहोत्यभ्यातानाञ्जुहोतीति । ईतैर्दृष्टिमिच्छेत् । चित्तं च स्वाहेत्यादयो जयाः । अताषाडित्यादयो राष्ट्रभृतः । अभिभूतानामित्यादयो ऽभ्यातानाः; or जयाभ्याताननारिष्टादिषु दर्विहोमेषूपत्तिवाक्ये देवताया अश्रवणादव्यक्तलिङ्गेन सोमधमोः कर्तव्या इति चेत् &c. E. तन् with आ and अभि, kṛit aff. घन् (lit. 'expansion'; metaph. applied to the series of sacrificial acts which constitute a sacrifice; see आतान).

अभ्यात्त Tatpur. m. f. n. (-त्तः-त्ता-त्तम्) Obtained, acquired; *Chhānd. Up.* (in an active sense): सर्वमिदमभ्यात्तो ऽवाक्यनादरः (*Śank.*: सर्वमिदं जगदभ्यात्तो ऽभिव्याप्तः). E. दा with आ and अभि, kṛit aff. क्त; acc. to *Śankara*: अत् with आ and अभि, kṛit aff. क्त (अतर्त्वेऽप्यर्थस्य कर्तरि निष्ठा), but this E. is objectionable.

अभ्यात्मतरम् ind. (ved.) Nearer towards one's self (see the following); e. g. *Āśval. Śr. S.*: (.....दक्षिणेनैन्द्रवायवं हत्वाभ्यात्मं सादनं.....)एवमेव हत्वात्तरेण शिरः परिहत्वाभ्यात्मतरं सादनम्. E. अभ्यात्म(म्), taddh. aff. तरप्.

अभ्यात्मम् Avyayibh. (ved.) Towards one's self, before one's self; e. g.: तथो हास्येषो ऽभ्यात्ममेवापिश्चितो भवति (*Sāy.*: अभ्यात्ममात्माभिमुखमेव); or *Kāty. Śr. S.*: अभ्यात्मं चयनमुपविश्य (*Yājñik.*: आत्मानमाभिमुखेन चयनं कर्तव्यं न परागिति); or *Āśval. Gr. S.*: चीणि चीणि कुशपिञ्जूलान्यभ्यात्माग्राणि निदधाति (where अभ्यात्म has lost the final म् acc. to the general rule of compounds); or *Śatap.*: अभ्यात्मं पचपुच्छानि विकर्षति (*Sāy.* — *Ms.* E. I. H. —: पचादीनां विकर्षणमात्मभागमभिलक्ष्य कुर्यादित्याह । अभ्यात्मा मिति । अग्रात्मानमभि अभ्यात्मम् (&c., *Pān.* II. 1. 14). Comp. the preceding. E. अभि and आत्मन्, samās. aff. टच्.

अभ्यादान Tatpur. n. (-नम्) Beginning, commencement (*Amarak.*, *Hemach.*, *Kāśikā*: = आरम्भ; *Jatādh.*: = उद्घात); e. g. *Pān.*: ओमभ्यादाने. E. दा with आ and अभि, kṛit aff. लृट्.

अभ्याधान Tatpur. n. (-नम्) Placing upon or towards, adding; e. g. *Śatapathabr.*: अभ्याधानाय ह्येवधः क्रियते. E. धा with आ and अभि, kṛit aff. लृट्.

अभ्यान्त Tatpur. m. f. n. (-न्तः-न्ता-न्तम्) Diseased, ill (*Amarak.*, *Hemach.*: = आतुर; *Rājam.*: = रोगिन्); see the remark s. v. अभ्यमित. E. अम् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभ्यामर्द Tatpur. m. (-र्दः) War, battle (*Amar.*, *Hem.*, *Śabdar.*: = युद्ध). Comp. अभिमर्द. E. मृद् with आ and अभि, kṛit aff. अच् (*Rāyam.*: पचाद्यच्) or (the same and *Bhānud.*) घञ्.

अभ्यामर्दन Tatpur. n. (-नम्) Fighting, battling (*Bhānud.* on the preceding). E. मृद् with आ and अभि, kṛit aff. लृट्.